

SUOMEN KUVALEHTI

Mielipidetiedustelut journalismissa

Heikki Vento

otavamedia

Miksi journalismi tarvitsee mielipidetiedusteluja

- Kansalaisten mielipiteet kiinnostavat. Yleisön mielialojen tunteminen parantaa tiedotusvälineiden mahdollisuuksia pitää asiakkaansa, tai jopa lisätä tilaajiensa ja käyttäjiensä määrää. Kansalaisten mielipiteiden ja niiden muutosten havaitseminen on ammattitaitoisen ja ajankohtaisen journalismin perusedellytys

Tutkimuksia on kahdenlaisia

1. Puolueiden, järjestöjen, yritysten ja yhteisöjen sisäiseen käyttöön
2. Journalistiseen ja muuten julkiseen käyttöön

Tutkimukset ja politiikan uutiset

Mielipidemittauksista suuri osa käsittelee henkilöiden tai puolueiden suosiota, kannanottoja ajankohtaisiin asioihin tai asenteita.

- Presidenttiehdokkaat, pääministerit
- Puoluekannatus
- Hallitusvaihtoehdot
- Asiakysymykset, Nato-jäsenyys
- asenne- ja arvokysymykset, esim tasa-arvoinen avioliittolaki

Mitä hyötyä politiikan journalismille

- Kysymys on oikeista uutisista, journalismin tehtävänä on kertoa, mitä yhteiskunnassa tapahtuu
- Pitää huoli siitä, että median käyttäjillä on mahdollisuus tehdä omat johtopäätöksensä
- Mielenpidetiedustelut antavat aiheita lisäjuttuihin
- Tiedusteluja käytetään hyväksi sekä uutis- että levikkikilpailussa

Miten toimittajat tulkitsevat tutkimuksia

- Ennen ei tulkittu juuri lainkaan, korkeintaan haastateltiin asiantuntijoita. Aluksi, 1970-luvulla, tulkinnat olivat hataria. Toimittajilta puuttui tietoja tutkimusmenetelmistä. Tehtiin virheellisiä johtopäätöksiä ja vertailuja.
- Nykyisin otsikot ovat yksinkertaistuksia, joissa mukana kilpailu ja vastakkainasettelu. Perustiedot paremmat. Asia- ja tulkintavirheet ovat vähentyneet.
- Virhemarginaali muistetaan. Muistetaan myös kertoa, miten tutkimus on tehty. Silti virheitä tehdään ja tutkimuksia edelleen ylitulkitaan.
- Ikuinen kysymys on, lisääkö julkisuus tiedusteluissa menestyvän kannatusta? Ikuinen vastaus on, että todennäköisesti lisää ainakin hetkellisesti. Tätä tärkeämpää journalismille on kertoa muutoksista.
- Ennen yhtä tutkimusta lainattiin kaikissa välineissä. Nykyisin lainaukset ovat vähentyneet. Jokaisella välineellä on ”oma aihe ja oma tutkimuslaitos”.

Kiitos

SUOMEN KUVALEHTI

otavamedia

